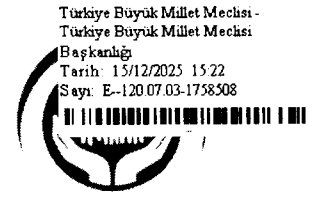

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19024956

Konu : Soru Önergesi (7/30351)

7/30351
GK 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.07.2025 tarihli ve 1666085 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Van Milletvekili Sayın Gülderen VARLI tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/30351 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/30351 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C1F91A1D-F330-4F6B-B6FA-5529FDB7D84E

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No: (312) 705 58 09

Van Milletvekili Sayın **Gülderen VARLI**'ye Ait 7/30351 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı, çok yönlü ve bütüncül biçimde devam etmektedir.

Bilindiği üzere; Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair 6284 sayılı Kanun 20.03.2012 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesinin amaçlandığı mezkur Kanun, halen yürürlüktedir. Bu nedenle, benzer veya aynı mahiyette olabilecek başkaca bir yasal düzenleme yapılmasına lüzum görülmemiştir. Diğer yandan, 11.05.2011 tarihinde imzalanan ve 01.08.2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olan "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi"nden (İstanbul Sözleşmesi) çekilmiş olunması öncesinde olduğu gibi, sonrasında da Bakanlığımızın, 6284 sayılı Kanununun 20 nci maddesi delaletiyle, kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet ve şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan davalara, her ne surette haberdar olduğuna bakılmaksızın katılmaya, yargılamanın her aşamasında takibe ve anılan Kanun hükümlerince gerekli yasal işlemleri yapmaya devam edilmektedir.

2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile devam eden yıllarda ilgili alt mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu'nda kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilmiştir. 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin iradenin en üst düzeyde ortaya konduğunun göstergelerinden biri olarak mevzuatta yerini almıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı'nın uygulama süresinin 2025 yılı sonunda sona erecek olması nedeniyle, 2026-2030 dönemini kapsayacak V. Ulusal Eylem Planı Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda; geçmiş dönem uygulama deneyimlerinden elde edilen kazanımlar doğrultusunda; bilimsel temele dayalı, yenilikçi, katılımcı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla hazırlanmıştır. V. Ulusal Eylem Planı, 25 Kasım 2025 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 2025/19 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yürürlüğe girmiştir. V. Ulusal Eylem Planı, önceki planlardan yapısal olarak farklılaşan Eksen Yapısı ile politika alanları, mücadelenin omurgasını oluşturan 5 Dikey Eksen ve bu eksenleri kesen 5 Yatay Eksen üzerine inşa edilmiştir. Böylelikle kadına yönelik şiddeti çok boyutlu doğası etkileşimli ve kesişimsel bir anlayışla ele alınmıştır.

Eylem Planı kapsamında 5 dikey ekseninde toplam 15 strateji ve 130 faaliyet bulunmakta olup *Şiddetsiz Yaşam ve Saygı Kültürü, Etkin Hukuki Koruma ve Adalete Erişim, Risk Odaklı ve Uzmanlaşmış Müdahale, Psikolojik İyi Oluş ve Sosyoekonomik Güçlenme, Davranışsal Dönüşüm ve Toplumsal Katılım* alanları dikey eksenleri; *Bütüncül Politikalar, Dijitalleşme ve*

Yapay Zekâ, Afet ve Acil Durumlar, Bilimsel Bilgi Ekosistemi, Kültür-Sanat, Spor ve Medya alanları yatay eksenlerinden oluşturmaktadır.

Ulusal Eylem Planının etkin olarak hayata geçirilmesi hedefiyle Yıllık Faaliyet Planları hazırlanmaktadır. Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını amacıyla İl Eylem Planları yürürlüğe konulmuştur.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmaları hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu bu alandaki mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir. Kurul bugüne kadar 18 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları ile il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 86 ŞÖNİM hizmet vermektedir. 2012 yılından itibaren kurumsal kapasite her yıl geliştirilmeye devam etmektedir ve bu kapsamda kapatılan kurum bulunmamaktadır.

Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Türkiye genelinde toplam 150 kadın konukevi bulunmaktadır.

Her ilde en az 1 kadın konukevi bulunmakla birlikte Bakanlığımıza bağlı toplam 112 kadın konukevinde 2.819 kapasite ile hizmet verilmektedir. Ülke genelinde Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinin 2024 yılı doluluk oranı ortalama %70-75 olarak gerçekleşmiştir. Daha etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanması amacıyla illerde bulunan kadın konukevlerinin yoğunlukları dikkate alınarak ihtiyaç duyulması halinde sunulan hizmetlerin niteliğini arttırabilmek amacıyla kadın konukevi sayısının arttırılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

2012 yılından itibaren kurumsal kapasite her yıl geliştirilmeye devam etmekte olup bu kapsamda kapatılan kurum bulunmamaktadır. Sadece Malatya ilinde hizmet vermekte olan Bakanlığımıza bağlı 2 kadın konukeviden biri 2023 yılındaki deprem sonrası gördüğü hasar sebebiyle yeniden inşa edilmektedir.

ŞÖNİM'ler ve kadın konukevlerinde nitelikli hizmet sunumu gerçekleştirmek üzere Hizmet Standartları Rehberi, beraberinde iç ve dış değerlendirmeyi kapsayan Öz Değerlendirme Rehberi hazırlanmıştır. Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla 433 Sosyal Hizmet Merkezi (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuş olup ŞÖNİM ile koordinasyon içerisinde hizmet sunulmaktadır. Şiddete maruz kalınması, şiddete maruz kalma riski söz konusu olması veya şiddete tanık olunması durumlarında ise ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı, ALO 112 Acil Çağrı Merkezi ve KADES Uygulaması üzerinden acil yardım hizmeti alınabilmektedir. Alo 183 Hattı Kürtçe ve Arapça ile işaret dili bilen personel görevlendirilerek vatandaşlarımızdan gelen çağrıları cevaplamaktadır. ŞÖNİM kuruluşlarından

hizmet alan yabancı uyruklu hizmet alanlara tercümanlar aracılığıyla etkin hizmet sunumu gerçekleştirilmektedir.

6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemler kullanılarak coğrafi bilgi sistemleri üzerinden izlenmesi amacıyla Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı iş birliğinde Teknik Yöntemlerle Takip (Elektronik Kelepçe) Uygulaması yürütülmektedir. 2015 yılında pilot olarak başlatılan uygulama 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.

Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. Bu “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024”, “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi”, “İhtisaslaşmış Kadın Konukevleri Hizmet Modelinin Geliştirilmesi” ve “Türkiye’de Depremlerden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi” başlıklı projeler devam etmektedir. Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024” projesi kapsamında yürütülen saha araştırması tamamlanmış olup araştırma kapsamında elde edilen temel veriler 7 Ekim 2025 tarihinde TÜİK internet sitesinde haber bülteni olarak yayımlanmıştır. Proje kapsamında “Veri Portalı/Ambarı” ve “Şiddet Mağdurlarına Yönelik Psikososyal Destek Modeli” hedef çıktıklarına ilişkin süreçler devam etmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikaları detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirilmeye devam edilmekte, konuya ilişkin olarak toplumun farklı kesimlerine ulaşılarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Türkiye’de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verisi, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu verinin ilgili Bakanlıklardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Öte yandan soru önergesinin 16 ncı sorusunda zikredilen şekilde hayatını kaybeden kadın bulunmamaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.